МЗХ - ССА
ИНСТИТУТ
по ЛОЗАРСТВО и ВИНАРСТВО
Вх.изх. № 250
03.10.2014 год.
Плевен

**До Председателя на Научното Жури,
Определено със Заповед НП-07-37/28.08.2014 на
Председателя на Селскостопанска академия – София
по конкурс за ДОЦЕНТ по Професионално
направление 6.1. Растениевъдство, научна
специалност Лозарство**

С Т А Н О В И Щ Е

на **доц. д-р Христо Спасов Спасов** при Университета по Хранителни Технологии, гр. Пловдив
по материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност

ДОЦЕНТ

по професионално направление **6.1. Растениевъдство**, научна специалност „**Лозарство**"

В конкурса за доцент, обявен в „Държавен вестник", бр. 53/ 27.06.2014 година за нуждите на Института по лозарство и винарство-Плевен и публикуван в интернет-страниците на ССА-София и ИЛВ-Плевен, , като кандидат участвува **гл. ас. д-р Здравко Христов Наков**. Същият е представил комплект от документи за участие в конкурса, които съответстват на ЗРАСРБ и Правилниците за неговото приложение. Процедурите по конкурса са спазени.

I. Кратки биографични данни

Гл. асистент д-р Здравко Наков е завършил Висшият селскостопански институт „Васил Коларов" – Пловдив, специалност „Лозаро-градинарство" през 1982 година. Работи като агроном в АПК-гр. Левски в периода 1982-1986 година. От януари 1987 до сега работи в Института по лозарство и винарство в град Плевен последователно като агроном, научен сътрудник, асистент и главен асистент в секция „Ампелография, генетика и селекция" и отдел „Сорт и сортоподдържане". През 2013 година е защитил успешно докторска дисертация в АУ-Пловдив, факултет по Лозаро-градинарство, катедра „Лозарство", научна специалност 04.01.17. /Лозарство/ на тема „**Приложение на клоновата селекция при сорт Каберне Совиньон**". Присъдена е и образователната и научна степен „Доктор" с диплома № ДР 35/ 06.06.2013 година.

Гл. ас. д-р Здравко Христов Наков отговаря на изискванията **на чл.24, ал.1, т.1, 2а, 3 от ЗРАСРБ** за участие в конкурс за академичната длъжност „Доцент".

II. Описание на представените материали

Кандидатът в конкурса за „Доцент" е представил общо 81 заглавия, които могат да се групират по следния начин:

1. Автореферат на докторска дисертация – 1 брой
2. Научни публикации, свързани с дисертацията – 4 броя
3. Научни публикации извън дисертационният труд – 40 броя
4. Научни помагала – 3 броя
5. Научно-изследователски проекти и разработки – 23 броя
6. Сертификати и свидетелства за изобретения – 10 броя

Представени са още и заявление за участие в конкурса, автобиография, копие от диплома за ОНС „доктор", списък и резюмета на научните трудове, авторска справка за приносите на кандидата, справка за цитиранията на научните трудове, справка за участие на кандидата в научно-изследователски проекти, научно-приложни разработки и изобретения, справка за участие в научни форуми и други документи.

На оценка във връзка с участието на гл. ас. Наков в конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент" подлежи научната продукция извън посочената във връзка с дисертационния труд за придобиването на ОНС „доктор".

III. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата.

Резултатите от научните изследвания на гл. ас. д-р Здравко Наков извън дисертацията са публикувани в български и чужди издания както следва: в чуждестранни научни списания и сборници от научни форуми– общо **11 публикации**, от които **1** в научно списание с импакт-фактор / **IF-1,002/**, **5 доклада**, публикувани в сборници научни трудове на чуждестранни ВУ и **5 доклада,** публикувани в сборници от конференции; в български научни списания – общо **14**

публикации, в сборници от научни конгреси, симпозиуми и конференции с международно участие в България - общо **15 броя**. Всички представени публикации са отпечатани, няма такива под печат.

Публикациите на гл. ас. Наков са положително оценени от научната общност у нас и в чужбина. Представени са **24 цитирания** на научни трудове на кандидата, от които 4 броя в международни научни списания, 8 броя в български реферирани списания, дисертации и хабилитационни трудове и 12 броя в сборници от национални и международни научни форуми. Общо са цитирани **20 публикации**. Начина на представяне на цитиранията леко затруднява обобщаването им и ориентацията в отделните заглавия.

IV. Обща характеристика на дейността на кандидата.

IV.1. Учебна работа

Към тази точка във връзка с изискванията на чл. 85, ал1, т.2, а) от Правилника на ССА за приложение на ЗРАСРБ, мога да отнеса като консултации в практическа среда представените публикации Наръчник на лозаря, Справочник на лозаря и издание на НТС на специалистите от земеделието „Десертни сортове грозде" /публикации V. 46, 47 и 48/. Информацията в тях може да се използува както от специалисти, така и от по-широк кръг производители на грозде.

IV.2. Научна, научно-приложна и експертна дейност.

Научно-изследователската дейност на гл. ас. д-р Здравко Наков се реализира в сравнително широк диапазон от лозарската наука и практика, но основните насоки на научните му интереси и проучвания са свързани с клоновата селекция на различни бели и червени сортове грозде, с проучване на различни клонове, влиянието на различни условия на средата върху типичните им характеристики. В редица от публикациите проучването включва получаване на вино при условията на микровинифициране, физикохимичен и органолептичен анализ на опитните вина. Това затваряне на експерименталния цикъл до готово вино дава възможност за по-комплексна оценка на качествата на изследваните клонове и доколко са подходящи за производство на вина. Съществена част от проучванията касаят характеристика на редица сортове и клонове, отглеждани при условията на Плевенския регион, което подчертава способността на автора да отчита значението на конкретните местни природо-климатични и почвени условия и повишава приложимостта на получените резултати. От научна гледна точка най-висока оценка отдавам на изследването на генетичното разнообразие на български сортове грозде с помощта на микросателитни маркери. Като важна оценявам и насоката на проучване, свързана с създаване, поддържане и обогатяване на генна банка за сортове лози в ИЛВ-Плевен, в която се съхраняват над 2000 сорта-образци. Част от продукцията на кандидата е насочена към характеристика на новоселекционирани вътревидови и междувидови сортове и към проучване и подобряване на условията за производство на посадъчен материал от съществуващи и новоселектирани сортове грозде.

Основната част от научната продукция на гл. ас. Наков е насочена към създаване, селекция и характеристика на сортове грозде главно за производство на бели и червени вина с подходящ състав и добър сензорен профил. Резултатите от тези изследвания са отлична база за организиране и провеждане на енологични експерименти, с оглед връзката между проучване и оптимизиране на условията на добив на суровина за винопроизводството и качеството на получаваните вина. Тази интердисциплинарна област е от изключително значение за лозарството и винарството у нас, актуална е и решава и ще решава редица проблеми и в двете области на науката и практиката.

IV.3. Участие в научно-изследователски проекти, програми, приложни разработки

Гл. ас. Наков е участвувал в разработката и реализацията на общо **23 научно-изследователски проекта** - **2** международни конкурсни проекта с международно финансиране, в които е член на колектива; **21** проекта с национално конкурсно финансиране, от които на **3** е бил ръководител и в **18** е бил член на изследователския колектив. Основният обект на изследванията в посочените проекти е било получаване и проучване на нови клонове от различни сортове десертно и винено грозде, проучване, съхраняване и подобряване на лозовия генофонд в Р България, проучване на някои

заболявания и вредители по лозата, създаване на устойчиви на различни болести и стресови фактори сортове и други.

Кандидатът е участвувал като съавтор в колективи по създаването и сертифицирането на 9 нови сортове лози, което е удостоверено със сертификати от Патентното ведомство на Р България. Също така със Свидетелство за утвърден научен продукт за внедряване в практиката е призната „Технология за създаване и отглеждане на лозови насаждения".

IV.4. Научни, научно-приложни и приложни приноси .

Справката за приносите на кандидатката по конкурса е представена прегледно и сравнително коректно, макар че текстовете биха могли да са по-обобщени и редактирани. Формулирани са 14 научни и 5 научно-приложни приноса. Те са приоритетно в областта на лозарската наука, свързани са с характеристиката на получени по различни начини нови сортове грозде, техни агробиологични и технологични особености. Приносите произтичат от реализираните научни разработки и се основават на получените резултати от тях. Това ми дава основание да ги оценя положително като реални и да ги приема.

Научните приноси отнасям основно към обогатяване на знанията в лозарската наука, разширяване на база данни за съществуващи и новоселектирани гроздови сортове, доказване със нови средства на съществуващи знания, а научно-приложните към създаване на нови сортове растения и внедряване на нови методи в лозарската практика.

IV.5. Оценка на личния принос на кандидата.

На основание на материалите по конкурса мога да определя личния принос на кандидата в представената научна продукция като безспорен – от представените 43 научни публикации в 39,5% гл. ас. Наков е първи автор, втори съавтор е в 23%, трети в 18,6% . В приложените декларации за процентно участие при съавторство в около две трети от публикациите той има между 30 и 50% дял на участие – това ми дава основание да оценя приносът на гл. ас. Наков като решаващ или основен в проведените научни проучвания. В научно-изследователските проекти и разработки кандидатът е бил в колективи, като в три от проектите е бил ръководител.

IV.6. Лични впечатления от кандидата

Познавам кандидата по конкурса гл. ас. д-р Здравко Наков като колега, контактувал съм с него при посещенията си в ИЛВ-Плевен, по време на курс по Органолептичен анализ, проведен на територията на Института. Той е организиран, прецизен, отговорен към работата си научен изследовател, взискателен към себе си и сътрудниците си при решаване на научно-изследователски задачи. Като човек е отзивчив, лоялен, колегиален, работи отлично в екип.

Гл. ас. Наков продължава да работи за своето професионално развитие и усъвършенствуване. Участието му в редица международни научни форуми свидетелствува за това. Може да се препоръча на гл. ас. Наков на базата на придобитата образователна и научна степен „доктор" и настоящия конкурс за хабилитация по-активна работа по разработване и реализация на ръководени от него изследователски проекти, както с национално, така и с международно финансиране.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Представените по конкурса документи, научни публикации и други удовлетворяват количествените и качествени изискванията на член 85, ал. 2, т.1, 3, 4, 5, 6 и 7 от Правилника на ССА за приложение на ЗРАСРБ.

В съответствие със ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение и въз основа на представените документи, давам **положителна оценка** на кандидата в конкурса за заемане на академичната длъжност **Доцент** по професионално направление 6.1. Растениевъдство, научна специалност „Лозарство". Възоснова на това убедено препоръчвам на почитаемото Научно жури да предложи на Научния съвет на Института по лозарство и винарство, град Плевен да присъди академичната длъжност **ДОЦЕНТ** на **гл.ас. д-р Здравко Христов Наков.**

01.10.2014 г. **Изготвил:** Христо Спасов

Пловдив **/доц. д-р Христо Спасов/**